

Uzasadnienie

do projektu uchwały zmieniającej uchwałę w sprawie w sprawie szczegółowych warunków przyznawania i odpłatności za usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze z wyłączeniem specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi oraz szczegółowych warunków częściowego lub całkowitego zwolnienia od opłat, jak również trybu ich pobierania

Usługi opiekuńcze w miejscu zamieszkania, według definicji zawartej w ustawie o pomocy społecznej (Dz. U. z 2023 r. poz. 1465, z późn. zm.), jest to świadczenie niepieniężne obejmujące: pomoc w zaspokajaniu codziennych potrzeb życiowych, opiekę higieniczną, zaleconą przez lekarza pielęgnację i w miarę możliwości kontakty z otoczeniem. Usługi kierowane są do osób samotnych, które z powodu wieku, choroby lub innych przyczyn wymagają pomocy innych osób, a są jej pozbawione, mogą być również przyznane osobie, która wymaga pomocy, a jej bliscy nie są w stanie takiej pomocy zapewnić. Odpowiednio zorganizowane i wykonywane usługi opiekuńcze powinny umożliwić osobom starszym zaspokojenie podstawowych potrzeb życiowych, z zachowaniem optymalnego poziomu ich samodzielności i aktywności, a przez to zwiększyć szansę pozostania w środowisku zamieszkania i opóźnić moment, w którym może być konieczne zapewnienie stałej, całodobowej opieki instytucjonalnej. Realizacja usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania należy do zadań własnych gminy o charakterze obowiązkowym, a decyzję o ich przyznaniu, zakresie i miejscu świadczenia podejmuje ośrodek pomocy społecznej. Usługi opiekuńcze przyznane mogą być zarówno osobie samotnej jak i osobie w rodzinie, z tym że w przypadku osoby samotnej spełnienie przesłanek do otrzymania świadczenia obliuguje organ do ich przyznania, zaś w przypadku osoby w rodzinie organ działa w ramach uznania administracyjnego, wyważając swoją pomocniczą rolę z obowiązkami ciężącymi na członkach rodziny, określenia czy mają oni możliwości finansowe, lokalowe i zdrowotne do sprawowania opieki. Wyraźnie podkreśla się, iż rolą pomocy społecznej jest aktywizowanie członków rodzin do sprawowania opieki nad schorowanymi osobami bliskimi.

Zwrócić należy uwagę, iż usługi opiekuńcze wiążą się w zależności od uzyskiwanego dochodu z wnoszeniem za nie odpłatności. Ministerstwo Rodziny i Polityki Społecznej w piśmie nr DPS-V.070.63.2021.JS z 25 lutego 2021 r. w odpowiedzi na zapytanie Rzecznika Praw Obywatelskich jednoznacznie wypowiedziało się w tej kwestii i zasadności ponoszenia odpłatności. Wskazało, iż wysokość dochodu nie wpływa na samo prawo do świadczeń w formie usług opiekuńczych, ale wpływa na ewentualną opłatę za te świadczenia, zgodnie z zasadą subsydiarności, w myśl której przy przyznawaniu pomocy społecznej znaczenie mają posiadane zasoby, a w sytuacji posiadania środków finansowych zasadne jest by z tego tytułu wnoszona była odpłatność za przyznaną pomoc publiczną.

W myśl art. 50 ust. 6 ww. ustawy rada gminy określa w drodze uchwały szczególne warunki przyznawania i odpłatności za usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze, z wyłączeniem specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi oraz szczególne warunki częściowego lub całkowitego zwolnienia od opłat, jak również tryb ich pobierania. Aktualnie obowiązującą moc ma w tym zakresie uchwała Rady Mejskiej w Strumieniu z dnia 25 stycznia 2024 r. Nr LXVII.514.2024. Określa ona cenę jednej godziny usług opiekuńczych i specjalistycznych usług opiekuńczych na kwotę 40,00 zł. Cena rynkowa usług opiekuńczych i specjalistycznych usług opiekuńczych regularnie wzrasta co roku i obecnie jest już to kwota 44,00 zł. Tym samym uwidacznia się wyraźna dysproporcja między faktycznym kosztem jednej godziny usług opiekuńczych a ceną określoną w obowiązującej uchwale. W związku z powyższym, zachodzi potrzeba uchwalenia nowej uchwały regulującej kwestię odpłatności za usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze wraz z szczegółowymi warunkami częściowego lub całkowitego zwolnienia z tej odpłatności, wiążąc wprost odpłatność z ceną rynkową ich świadczenia.